
KWEEK VAN *VIPERA MAURITANICA* IN GEVANGENSCHAP.

Door: André Weima, Dr. v.d. Veldestr. 34,
7902 KD Hoogeveen.

Inhoud: Algemeen - Huisvesting en verzorging - Kweek - Conclusie - Literatuur.

ALGEMEEN

Vipera mauritanica komt voor in de noordelijke gebieden van Marokko, Tunesië en Algerije. De ondersoort *Vipera mauritanica deserti* leeft in Algerije en Tunesië, ten zuiden van het Atlasgebergte. In Libië reikt haar verspreidingsgebied tot aan de kust (Brodman, 1987).

Het is een fors gebouwde slang, met een lengte tot ongeveer 1,50 m. Het geelachtige gif van deze soort beschadigt hoofdzakelijk het bloed en de bloedsomloop en veroorzaakt zodoende enorme bloedingen (Trutnau, 1979). Volgens de laatste publicaties heet deze soort nu *Daboia mauritanica*. (Radspieler & Schweiger, 19).

HUISVESTING EN VERZORGING

Mijn dieren heb ik ondergebracht in een houten terrarium van 150x65x65 cm. De schuine ruiten aan de voorzijde zijn afsluitbaar met stevige schuifsloten. Het terrarium wordt verlicht door twee TL-buizen van elk 18 Watt. De verwarming geschiedt door middel van twee reflectorlampen van 40 Watt. Onder deze verwarmingslampen is een zonneterras gebouwd, waar de dieren graag gebruik van maken. Hier kan de

---

temperatuur oplopen tot zo'n 40°C. De bodem is bedekt met fijn rivierzand, alsmede enkele grote stenen waaronder de beide dieren zich graag verschuilen.

Het mannetje is 1,65 m lang en weegt ongeveer 3,5 kg, het vrouwtje is kleiner en ongeveer 1,25 m lang.

Beide dieren gedragen zich rustig in het terrarium. Alleen wanneer ze hongerig zijn, kunnen ze onverwacht uitslaan wanneer men te dicht het terrarium nadert.

Wat voeding betreft zijn deze grote adders probleemloos. Ik voeder zowel dode als levende prooidieren: cavia's, ratten, muizen, gerbils, hamsters, vogels en af en toe een eendagskuiken. Konijnen worden wel dood gebeten maar niet opgegeten.

Wanneer *Vipera mauritanica* opgeschrikt wordt en luid síst, wordt er soms gif uit de bek gespoten. Dit gebeurt echter niet gericht. Ik heb dit een paar maal waargenomen bij het vrouwelijke exemplaar; ze spoot haar gif tegen de voorruit van het terrarium.

KWEEK

Vanaf oktober 1988 tot begin maart 1989 overwinterden de beide dieren in een onverwarmd terrarium, waarna het terrarium weer verwarmd werd. Op 11 april vervelde het mannetje voor het eerst, maar at tot na de paring (nog) niet. Het vrouwtje was reeds op 30 maart weer beginnen te eten en werd van het mannetje gescheiden, omdat ze nog niet tot paren bereid bleek. Op 9 mei heb ik het vrouwtje weer bij het mannetje gezet en de volgende dag nam ik een paring waar.

Reeds een paar dagen hierna werd het vrouwtje weer in een apart terrarium gezet.

Een paar maal werd een prooidier ingespoten met een vitamine AD-3 oplossing en gedurende de draagtijd heeft het vrouwtje nog 1 cavia, 10 muizen en 1 hamster gegeten. Op 12 en 13 juli werden 40 eieren gelegd in een speciaal hiervoor klaargelegde zak, gevuld met vochtige aarde (niet steriel). Drie dagen na het leggen van de eieren at het vrouwtje weer een paar muizen.

De eieren werden in een Jager-broedmachine in vochtige potaarde gelegd en bij een temperatuur tussen de 25-29°C geïncubeerd. Op 31 augustus kropen de eerste jonge slangetjes uit het ei. Later zou blijken dat deze jongen ook het sterkste waren en sneller groeiden.

In totaal zijn er veertig jonge mauritanica's uit het ei gekropen. Slechts één diertje (het laatste) bleek zo zwak, dat ik besloot het maar direct af te maken.

Gemiddeld wogen de jongen 14 g met een lengte van 20 cm. Opvallend was, dat er van de veertig jongen slechts twee erg contrastrijk getekend waren, de rest was min of meer roestbruin van kleur. Het aantal mannetjes en vrouwtjes was ongeveer even groot, voor zover het geslachtsonderscheid te zien was.

CONCLUSIE

Vipera mauritanica is een goed houdbare slang. Mits hij niet teveel gestoord wordt, zal hij ook nooit agressief of prikkelbaar gedrag vertonen. Wel dient men zijn grootte en sterkte in acht te nemen.

Indien we na de winterrust de beide geslachten gescheiden houden tot eind april-begin mei, kan men een paring verwachten. Door de grootte en sterkte van deze slangen is het aan te raden om, zodra het vrouwtje

Foto 1: *Vipera mauretatica mauretatica*, male. Foto I. de Vries.

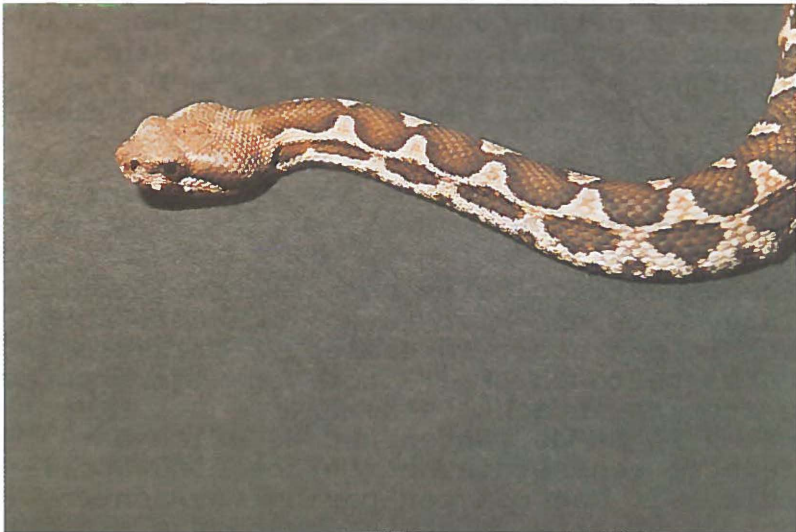

Foto 2: *Vipera mauretatica mauretatica*, juvenile. Foto A. Weima.

---

niet meer bereid is tot paren, beide dieren weer van elkaar te scheiden. Anders zou het mannetje met zijn heftige pogingen het vrouwtje tot paren te bewegen haar wel eens kunnen verwonden.

Verder dient men het terrarium van enkele solide schuilplaatsen te voorzien omdat de dieren hieronder graag de nacht doorbrengen.

Het serum dat bij ongevallen met *Vipera mauritanica* en *Vipera lebetina transmediterranae* toegepast moet worden is het serum 'Nordafrika' van Behringwerk. Voor de andere soorten van de Lebetina-groep moet serum 'Vorderer und Mittlerer Orient' (ook Behringwerk) gebruikt worden.

LITERATUUR

Brodmann, P., 1987. Die Giftschlangen Europas und die Gattung *Vipera* in Afrika und Asien. Kümmerly und Frey, pp. 136-142.

Radspieler, C. & M. Schweiger. Die Levanteotter *Daboia* (Synonym *Vipera*) *lebetina* (Linnaeus, 1758), Teil 1: Taxonomische und ökologische Betrachtungen. Herpetofauna (Ludw.), Vol. 11 (62): 29-34.

--- Teil 2: Lebensweise und Verhalten, Haltung, Zucht und Aufzucht in Gefangenschaft. Herpetofauna (Ludw.), Vol 11 (63): 11-19.

Trutnau, L., 1979. Schlangen 2, (Ulmer): 119-124.